

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 21. szám.

Május hó 24.

Tiltakozunk!

Lapunk hasábjain már hirt adtunk arról, hogy a csehszlovák kormány államvédelem címén újabb, minden eddigit felülmúló merényletet tervez a nemzeti kisebbségek, elsősorban a magyarság még megmaradt birtokállománya ellen. Mikor ezek a sorok megjelennek, a parlament előtt fekvő javaslatból talán már törvény lett s ezzel az elszakított felvidéki magyarság kálváriás sorsának újabb nehéz szakába érkezett el.

A magyar nemzet sohasem avatkozott más állam belügyeibe. Ami azonban most odaát történik, az nem lehet egy ország belügyének tekinteni. Annál kevésbé, mert hiszen

a mi nagy pörünk, amelyet közvetlen szomszédainkkal az egész világ előtt folytatunk minden jog, igazság és erkölcs nélkül jutalajdonított javainkért és véreinkért, még nem intéződött el.

Addig pedig, amíg egy per folyamatban van, tiltakozni kell a per tárgyának meghamisítása ellen. Mert most erről van szó. A mi vitathatatlan revíziós jogcímünk bizonyítékait akarják eltüntetni. A trianoni határ mentén széles övben szintézisa magyarság él, mely nemcsak fajilag tartozik hozzánk, de területileg sem választható el tartósan. Az egész Rothermere-féle akció ennek visszaadását követeli. Nos, a csehek most arra törekednek, hogy mielőtt ez a nagy per eldőlt, más szóval a békés revízió napja elérkezik, bebizonyítsák a világ ítélőszéke előtt, hogy ez a terület nem magyar és a magyar nemzetnek ott semmi keresnivalója nincs.

Erre szolgál majd az államvédelmi törvény. Ha ez életbe lép, az a széles magyarlaktá sáv, amely Pozsonytól Ruszinszkoig terjed, kivételes és rendkívül szigorú intézkedéseknek alávetett területnek lesz nyilvánítva. Valóságos új katonai határvérdék készül itt, ahol a lakosság és annak vagyona a polgári törvényeken kívül helyzetetik és magasabb államvédelmi érdekek címén teljesen a csehek önkényének martalékaává lesz. El lehet képzelni, hogy milyen sors vár itt a szerencsétlen magyarságra, amelynek elnyomására és anyagi tönkretételére már eddig is minden lehetőséget alkottak. A törvényjavaslat ugyszólván a levegőtől is megfosztja a lakosságot, — mely ott kizárólag magyar — ha a katonai érdek úgy kívánja.

Bárkitől a legrövidebb uton el lehet venni földjét, házát, iparvállalatát, bizonyos esetekben minden kártalanítás nélkül; ki lehet úzni állásából, ha rá fogják, hogy gyanaszó elem és jelenléte veszélyeztetni a cseh államérdeket.

A törvény értelmében ezt a területet teljesen el lehet zárni az idegenek elől, ami azt jelenti, hogy a magyarság nem érintkezhet ott az anyarszágból való fajtestvéreivel sem személyesen, sem könyvek, lapok, levelek, stb. útján. Pokol lesz a magyar nemzetiség élete, örökös zaklatásnak kitéve, amely ellen védel-

met sehol sem talál. Szinte törvényen kívüli állapotban kell élnie, örökön rettegetve, hogy mikor fosztják meg vagyonától, állásától, sőt személyes szabadságától. Nem kétséges, hogy ha ezt a törvényt szigorúan hajtják végre, a magyar elem tömegesen lesz kénytelen elmenekülni onnan, hogy helyet adjon a cseh betolakodóknak.

Az őrgöngy cseh imperializmus teljesen elvesztette szemmértékét. Állig felfegyverkezve sem érzi ma-

gát biztonságban s idetelepítette szomszédságunkba a szovjet haderejét, hogy egy esetleges erőszakos revíziós kísérlet ellen annál biztosabban védekezhessenek. Most pedig barbár intézkedésekkel ki akarja üldözni az ugynevezett Rothermere-övből a magyarságot, hogy ezzel a békés revízió alól rántsa ki a jogalapot.

Reméljük, hogy ennek megvalósítására már nem lesz ideje.

K. M.

Falunap Vajdácskán, a trianoni határon túl élő magyar testvéreink részvételével

Vajdácská, május 17.

Nagy ünnepe volt vasárnap, május hó 17-én. A Bodrogköznek: Vajdácskán községben falunapot és gazdaggyűlést rendezett a Falu-Gazdaszövetség.

Az előkészületek hosszu ideje után fényes sikerrel és óriási látogatottság jegyében zajlott le a falunap. Reggeltől késő estig hullámzott az utcákon a sok ünneplőbe öltözött ember. Husz-harminc kilométer távolságból jöttek a vendégek. Az abauji hegyköz községei csak ugy ontották az érdeklődőket.

A közeli trianoni határ sem volt akadály, hogy a rajta túl élő

testvéreink közül sokan el ne jöjjenek együtt örvendezni és ünnepelni a vajdácskaiakkal.

Az istentisztelet után Szabó Sándor dr., a Falusövetség alelnöke nyitotta meg lendületes szavakkal a háziport, ueművészeti és iskolai kiállítás.

A gazdaudvar-versenyre tizennyolcan jelentkeztek, de ezenkívül is minden porta kifogástalanul rendez volt.

Közben a templomdombon több mint 800 hallgató előtt zajlott le az anyák ünnepe. Nyika László gör. kat. lelkész mondott szép beszédet az édesanyáról, majd a kisgyermeknek ének-számái és szavataitól következtek.

Szabó Sándor dr. nagy tetszéssel fogadott beszéde után kihirdették a gyermekégszégügyi és gyermektisztasági verseny eredményét. A verseny egy hónapig folyt és a bizottság örömmel állapíthatta meg, hogy a szülők a verseny alatt sokkal jobban vigyáztak a gyermekek tisztaságára. Reméljük, hogy a verseny elmúltával sem szűnik meg a jó és egészséges gyermekápolás munkája.

Több mint száz gyermeknek adott ezután a Szövetség ajándékokat és pénzjutalmat.

A rendkívül látogatott gazdaggyűlésen Szabó Sándor dr. nagy figyelemmel közben mutatott rá a bodrogközi gazdatársadalom feladataira. Tataby Ferenc, a Hangya-szövetkezet titkára, a szövetkezetek fontosságáról, céljáról és az eddig elért eredményekről szólott. Bognyay Elemér földbirtokos a baromfiértékesítésről beszélt és a hallgatóság zajos tetszése közepette arra kérte az illetékeseket, hogy tegyék lehetővé a baromfi-exportpiac felállítását és az akadálytalanul szolgáló elavult szabványrendelet hatályon kívül helyezését. Végül kihirdette a gazdaudvar-verseny eredményét, mely szerint az első díjat (aranyérmét) Bokorovits András kisgazda kapta. Ezután nyertek Lovas János és Molnár István kisgazdák. Kintuntó oklevelet kaptak: Mózes Mihály, Parajos István, Laboda János, özv. Csorvás Ferencné, Ráski Ferenc, Varga Mihály. Elismerő oklevelet: Takács József, id. Jákob János, Szilágyi Ferenc, Kazup Mihály, Ráski János, Kovács István, Mitró András, özv. Bíró Józsefné.

A gyűlés végén Fekete Adorján debreceni gazdász a debreceni faluszeminarium udvozletét tolmácsolta a vajdácskaiakkal.

A gazdaggyűléssel majdnem egyidőben folyt le a falu jövődó vezetői számára rendezett értekezlet, melyen a sárospataki, pécsi, debreceni, egr

A repülő ember

Képeink egy fiatal amerikai ábrázol, aki szárnyakkal felszerelt ruhájában már több sikeres „repülést” hajtott végre

Megmozdul a Somló népe

Két év múlva ünnepli az ország kienyészadók évfordulóját az első magyar király halálának. Veszprém vármegyében, melynek földjéről indult ki *Szent István király* államalkotó munkája keretében a keresztény hit elterjesztése a magyar nemzet körében, nagyon érdekes mozgalom indult meg a közelebbi jubileum méltó megünneplésére. A vármegyének számos helye van, magán Veszprémen, a megye székhelyén kívül, melyekhez kilencszáz éves hagyományok fűződnek a magyar kereszténység első idejéből. *Bakonybél* ősi kolostorából hívta meg *István király* államalkotó tevékenységében első tanácsadójának és fia nevelésére *Gellért* későbbi császári püspököt. A pogány lázadókat folytatott küzdelem, majd a magyar kereszténység első századainak kulturmunkájára mégis a megyének azt a területét gazdagította legelőbb hagyományával, mely a Bakonyi Veszprémi nyulánvívaitól a Marcalj terjedt s amely fölött a magyar vulkán, a boráról híres *Somló* uralkodik. A heg körül, melynek bazalt szikláiról a Dunántúl legszebb kilátása nyílik, köröskörül az ősi települési községek élik sajátos életüket. Az avar és római telepítésektől kezdve, a bevándorlóskori magyar nemes lakosság tartja megzállyva a vidéket, mely a magyar pászok, a premontrai és benécs apácák uralma idejében is megőrizte nemesi kiváltságait.

Székvárosa a vidéknek *Devescer*, az ősi városka, mely a magyarok előtti időről származó, hasonló nevű uraknak kezdeményezésére még a magyarok előtt vette fel a kereszténységet.

A Somlón *Vak Bottlyán*, *Bakács Tamás* és az Erdélyiek pompás várának romjai, a *Somló-vár*, *Devescerben* pedig a *Frangepán-kastély* s *Esterházy* Károly gróf erói püspök félbemaradt századik templomának romjai hirdetik a századok emlékeit, melynek megünneplésére készül hetek óta az egész Somló-vidék népe.

A somlói kiállítás, mely június 7-én, vasárnap kezdődik s tart június 11-éig, amikor filléres vonat is megy *Budapestre Devescerbe* és *Somlóvásárhelyre*, Somlőrészeg egész kulturáját, gazdasági, néprajzi, ipari, szőlészeti történelmi és vadászati világát mutatja meg pompás rendezésben. A kiállítás rendezését, mely a Somló és a somlói bor propagandáját is szolgálja, a „*Falu Magyar Gazda és Földművelésügyi Szövetség*” vállalta, a *devesceri járási községek*, továbbá a *Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület* közreműködésével, mely a kiállítás megnyitására napján nagyszabású állatképzést és fogatversenyt rendez.

A kiállítás ünnepélyes megnyitását *József királyi herceg* vállalta, akinek a világháboruban katonái voltak a somlói községek polgárai s aki három éve is résztvett az első somlói propagandában, *Somlóvásárhelyen*. A június 7-iki vasárnapi ünnepi tábortól kezdődik, melyet *Rott Nándor* megyéspüspök pontifikál az *Esterházy-parkban*. Itt épül a nagyszabású sátor is, mely alatt közel ezer ember teritene s itt rendezik — ezuttal először — a Somló-vidék különlegességét, a *néprajzi díszmenetet*, mely iránt külföldi vendégek részéről is történt már érdeklődés.

A díszmenetben a magyarok bejövételétől kezdve a legújabb időkig bemutatják a Somlóvidék községeinek néprajzi világát.

Felvonulnak a céhek, a régi nemesi csoportok, a somlói bor ünneplő s mint értesülünk, a *devescerieknek* az a terveik, hogy ezt a kezdeménye-

zést később mindjobban iparkodnak kifejleszteni, hogy ezzel is szolgálják a Somló propagandáját. *Albrecht királyi herceg* és *József Ferenc királyi herceg*, továbbá a Somló földesurai, az *Esterházy* és *Erdődy* grófok, *Werner* Adolf zirci apát, valamint a Somló kitűnő szőlőgazdáinak egész sora, *Jékely* Ferenc főispán és *Berki Miklós* alispán vezetésével a vármegye urai, az országgyűlést képviselve s külföldi vendégek is tekintélyes számban érkeznek a Somló-vidék ünnepi napjára *Devescerbe*, ahol szakállal leplezik le *Gárdonyi Géza* emléktábláját is, aki évek óta folytatott tanítói tevékenységét ebben az ősi városkában. A *somlói borvásár* *Devescerben* és *Somlóvásárhelyen* június 11-én, Urnapján lesz, amikor filléres vonatot várnak *Budapestről*.

A „*Falu Magyar Gazda és Földművelésügyi Szövetség*” ezidén *Devescerben* összpontosítja kiállításrendező tevékenységét s rajta kívül *Devescerben Zoltáros János* dr. volt országgyűlési képviselő, közjegyző, *Antal Lajos* somlóvásárhelyi kanonok, *Belák Endre* főszolgabíró, vitez *Novák Lajos* *devesceri* plébános, *Koncskó*

Zoltán uradalmi főintéző és mások vezetése alatt tevékeny kiállítási bizottság működik, mely permanenciában van, hogy a Somlóvidék megmozdulása minél sikeresebb legyen. *Schandl Károly* országgyűlési képviselő kezdeményezésére az ünnepek keretében alakul meg a *Somlói Bizottság* is, amely a somlói propagandá állandósítására lesz hivatva.

A nyári hónapokban kezdik építeni a gráci nagy nemzetközi utat *Veszprém—Devescer—somlói szakaszát*, mely a Somlót egyszerre hozzáférhetővé teszi s bekapcsolja a nemzetközi turistaforgalomba.

A somlóvidéki nép haláját *Gömbös Gyula* miniszterelnök iránt, akinek köszönhető, hogy a nagy mút a Somló mellett halad el, azzal készült dokumentálni, hogy a Somlón bázaltból készült *szőlőkultúrát* emel, melynek felavatására a magyar kormányelnököt küldésnek meghívni. A somlói kiállítás és általában a *devesceri* ünnepségek iránt az utazási irodákban keresztül is érdeletes érdeklődés mutatkozik.

A gazdaközönség pénzügyi helyzete tovább romlik

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a következő helyzetjelentést közli május 15-i kelettel:

A gazdasági munkálatok elvégzésére a hónap időjárása elég jó volt. A tavaszi munkák nagyrészt befejeződtek. Különösen nehézségek csak a lapályos földeken merültek fel, ahol a magas talajvíz akadályozta a gazdasági munkát. A tavaszi munkatorlátást tekintve, a gazdasági munkálatok általában elegendő munkaalkalmat találtak, sok szőlővidékeken a hó elején munkáshányót úgy éreztek.

A napszám alacsony.

A takarmánykészleték április végére mindentűl elfogytak. Örvendetes, hogy a friss zöldségeknek a készítése már április közepén megkezdődött és a korai zöldségeknek a fejlettsége és buja volta reményt ad arra, hogy a *takarmányozás terén* nem lesznek nehézségek, ami amál is inkább fontos, mert a *jószág rossz kondícióban ment neki a tavasznak*.

A gazdaközönség pénzügyi helyzete tovább romlik. A földbírtok eladósodására és védettségére való tekintettel a gazdák nem tudják kimeríteni a biztosított zöldségtereket.

Az adóhátralék április hónap emelkedett és nem valószínű, hogy új termégek lehessen törlesztéseket eszközölni.

A mezőgazdasági termékek ára a következőképpen alakult:

A buza árszéke megállt. Lényeges árszökésnek csak rosznál állapítható meg, úgy a készáru, mint a határéletpiacon. A zab ára emelkedett. *Tengeriben* a nagyobb román behozatal folytán a hónap végén újabb árhanyatlás következett be. *Baromfiárak* jók, a *borpáción* változás nincs. *Burgonyában* gyenge forgalom volt, ami aggasztja azokat a gazdákat, akiknek nagyobb készleteik vannak.

A földárak általában emelkedtek.

Április hó folyamán, különösen a hó második felében, az olasz árak emelkedése következtében úgy a kiszáradt, mint az uradalmi hízalású *marha* ára tovább szilárdult. Az olasz piacra alkalmas jöminőségű szedett

Magyar-svájci buzaegyezmény

A svájci szövetségi kormány kiküldöttével a magyar kormány egyezményt kötött, amely szerint Svájc az 1935. évi termésből további 4000 vagyon buzával vesz át. A svájci kormány azonban kijelentette, hogy ha a magyar buzapiac viszonyai lehetővé teszik, hajlandó még 2000 vagyon régi buzával és az új termésből amakkidék 150000 vagyonig terjedő mennyiséget átvenni. Vegyi megállapodtak abban, hogy június—július folyamán Bernben további tárgyalásokat folytatnak a folyó kérdésekről.

A GyOE közgyűlése

Az elmúlt héten tartotta évi rendes közgyűlést a GyOE Gyömöréy György elnöke mellett. Az elnök megnyitójában kifejtette, hogy a jövőben a gyümölcstermelőket országos szervezetbe tömörítik és az egész gyümölcstermelést központosítják fogják irányítani. Bejelentette továbbá, hogy a földművelésügyi kormány a gyümölcstermelési tanfolyamok rendezését teljesen az egyesületre bízta. Az egyesület a földművelésügyi miniszteriumban megszervezett rádióbizottságon keresztül a gyümölcstermelőkkel hetenként többször is közli, hogy milyen körülmények között és mi ellenük a legkedvezőbb védekezés. Az egyesület a gyümölcs bel- és külföldi értékesítése érdekében kapcsolatot teremtetett a Hangya-szövetkezettel. Az elnöki megnyitó után a földművelésügyi miniszter képviselében megjelent *Marchall Ferenc* dr. államtitkár szólt fel és kijelentette, hogy tekintettel a várható nagy termésre, a kormány mindent megtesz kereskedelempolitikai és vasutpolitikai szempontból, hogy az értékesítés és a megfelelő módon való elhelyezés biztosított legyen. Ezután *Korponay Gyula* igazgató évi jelentésében bejelentette, hogy az általános fejlődés minden egyes tagegységülnél várakozáson felel, annak ellenére, hogy az elmúlt évben nagy károkat okoztak az elemi csapások.

54 pengős dohánybevéltási árat kívánnak a gazdák

Jelentették, hogy a *Dohányjövődék üzleti politikájával szemben a dohánytermelő gazdák kifogásokat emeltek* és a legutóbb tartott egyik gazdaságülésen határozottan követelték, hogy a jövedék emelje fel a gazdáknak fizetett beváltási árat mert

a mai helyzet szerint a dohánytermelés ráfizetéses jár.

Az 1936—37. évi állami költségvetésben a Dohányjövődék összes kiadásait 40.1 millió pengővel vették fel, vagyis ez az összeg a múlt évvel szemben 2.5 millió pengővel nagyobb. A Dohányjövődék azonban ezt az összeget nem a beváltási árk fölémlésére kívánja szánni, mert az önköltségek szerint ennek a tétlenek az emelésére azért van szükség, hogy az 1935 őszén keresztültvitt dohánybevéltási áremelésnek kapcsolatos többletdát, a dohánytermelő területek csökkentésének elenzolgáltatásaként adott kinstári hozzájárulás, a nagyobbarányú külföldi dohányvásárlás, valamint a külföldi valuták után fizetendő feláremelés fedezetét találjon.

A 40.1 millió pengős kiadással szemben 112 millió pengő a bevétel, a Dohányjövődék bevételi főösszege tehát 71.8 millió pengő.

A dohánytermelői gazdák 54 pengős beváltási árat követelnek

és hangoztatják, hogy ilyen beváltási árak mellett jövedelmező a dohánytermelés.

Hét tisztviselőt felfüggesztettek állásától Szolnokon

Május 15-én nagy meglepetést keltett *Szolnokon* *Kozma Miklós* belügyminiszter leirata, amelyet *Borbély György* főispánhoz intézett. A belügyminiszter a szolnoki városban lefolytatott vizsgálat alapján *hét tisztviselőt állásától felfüggesztett, kilenc tisztviselőt ellen pedig elrendelte a fegyelmi eljárást*. A leirat értelmében állásától felfüggesztették *Kerekes Sándor* helyettes polgármestert, *Kmetty György* és *Molnár János* tanácsnokokat, *Keresztffy Oszkár* aljegyzőt, *Puskás Ede* tüzoltófőparancsnokot, *Szolnóczy János* és *Zelenka János* irnokokat. Fegyelmi eljárás indult *Klebinder Jenő* és *Varányi Pál* aljegyzők, *Szjij József* fogalmazó, *Tóth Gyula* állatorvos, *Szatmáry János* alszámvevő, *Tary Jenő* közigyám, *Késmárky Géza* nyilvántartó, *Fazekas Árpád* adószedő és *Tóth Gusztáv* városgazda ellen.

A belügyminiszteri döntéssel egyidejűleg a polgármesteri tisztségbe *Lévay Gyula* városi tisztifőjegyzőt helyettesítették be.

Hevesben fokozzák a kendertermelést

Heves vármegyében az elmúlt hónapokban mozgalom indult a kendertermelés meghonosítására, illetve az eddigi szerény keretek lényegesebb kibővítésére. A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület igazgatója: Balogh István, valamint Kristóffy János gazdasági főtanácsos, jószámgazdát álltak ennek a mozgalomnak az élére és az egyesület a legutóbbi nagyválasztmányi gyűlésén Kristóffy János bejelentette, hogy a buzatermelés válsága miatt a hevesmegyei gazdák is kénytelenek lesznek olyan termények termelésére áttérni, amelyek a mezőgazdaságot jól jövedelmezővé teszik. Ilyen jól jövedelmező termelési ágának mutatkozik a kendertermelés, — mondotta Kristóffy — amely holdanként körülbelül 400 pengő hasznot jelentene a gazdának. A hevesmegyei gazdák már az idén hatalmas területek átterének a kendertermelésre, egyuttal azonban igyekeznek az értékesítést is minél előnyösebben biztosítani. Eppen ezért Kompolc községben kendergyárat fognak felállítani. A gyár alapítása körülbelül 800.000 pengőbe fog kerülni és ebből az összegből az iparügyi minisztérium 700.000 pengőt bocsát rendelkezésre, 100.000 pengőt pedig a hevesmegyei gazdák adnak össze. Az egri érsekség 200 holdon termet az idén kender, de a többi hevesmegyei nagyobb és kisebb uradalmak szintén átterének a kendertermelésre. Egyelőre az az elgondolás, hogy a gazdák a kenderrel bevett területük arányában lesznek részesülők a felállított kenderfeldolgozó gyárakban, hogy eddig teljes mértékben kezükben tarthassák az értékesítést is.

A csanádi püspök jubileuma

Május hó 14-én ünnepelte Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök huszonöt éves jubileumát az ország, de különös fényvel és országos keretek között ünnepelte meg ezt a fontos évfordulót Szeged város, a jubiléó egyházfeljelelem a székhelye. Az ünnepséget, amelyen a kormány képviselőiben Hóman Bálint vállalt és közoktatásügyi miniszter jelent meg, ünnepélyes főpapi szentmise előzte meg a Fogadalmi templomban. A szentmisét a püspök végezte, ünnepi beszédet pedig Breyer István győri megyéspüspök tartott.

A négyévszázados jubileum alkalmából Szeged város és Csanád vármegye katolikus társadalmá a város háza közgyűlési termében díszgyűlést tartott. Az ünnepi beszédet Hóman Bálint miniszter mondotta. A történelemutóds tömörségével jellemezte a főpapot, aki „különös gondnal és nagy szeretettel, ügyelgettel dolgozik azon, hogy Szeged város, ez a magyar végyvár, a magyar kultúrának igazi központjává, igazi végyvárává legyen”.

Az ünnepi díszgyűlést díszbeöltöztetve, amelyen a társadalom minden rétege részéről felkiszontották a jubiléó püspököt. Glattfelder Gyula püspök nagy hatású, messzehangzó beszédében vetett visszapillantást működésére. A nemzet egyetemes érdekének szükségességét emelte ki:

— Az összes társadalmi rétegek összefogása esetén remélhető csak egy olyan nagy nemzeti lendület, amely egyedüli garancia arra, hogy a nemzet felemelkedhik máig nagy megaláztatásának mélységéből. Kell, hogy a nép és a vezetésre hivatottak megértésük egymást és felismerjék, hogy a Gondviselés egyetlen nagy család tagjává tette őket. A magyar élet területének egyetlen része se legyen, amelyen ne érvényesüljön az összefogás nagy szintetikus gondolata.

Általános és kötelező nyugdíjbiztosítást a földmivelők számára!

A Községi Közlöny május 10-iki számban Ródsás László dornádi főjegyző rendkívül érdekes cikset írt. Az év bíróim címmel. A cikkben a község bírája és a főjegyző között beszélgetés folyik le. A párbeszédnek a földmivelők népet legközelebről érdeklő része alább következik:

— Az öregedett falusi munkásember öregsége az emberi sors ségyene — állapítja meg a bíró. — A gyermekei legtöbbszor már nyúgnék tartják, vagy nem is tartják, hanem ócsapják, mondván, magunk sem tudunk élni. Jó eset, ha olyan családokban fűrik az öregeket. Szegény meggyűrték, elhajítottak rongyokba burkolják fáradt, meztelen, székkel testüket és odavetett kenyéradarabkákon tengetik kidolgozott életüket. Mi más volna, ha volna

egy általános és kötelező nyugdíjbiztosítás, amely juttatna havonta, csak 15—20 pengőt az ilyen szegény páriáknak.

Mindjárt éreznék, hogy nem haszontalan vannak a háznál, mindjárt jobban megbecsülnék, ha másért nem, azért a kis nyugdíjért! Nem a betegségek orvoslása fontos e téren. Nem arra kell a törvény, hogy mindenki a társadalom biztosította legyen a biztosított kebelében. Hiszen a munkásember, mint munkabíró fiatal, ugysem megy orvoshoz, meg kúrával, fogtájással, ha meg elegendő, ugyanis a falu költéségén győsztytatjuk. Bizony arra kelene törekedni, hogy általános és kötelező legyen a nyugdíjbiztosítás. Eppen most van a kezében az Országos Gazdasági Munkáspénztár nyugdíjcsoportha való belépésre való felhívása. Szép dolog ez, nemesen elgondolt dolog ez, nem is drága. Csak két hibája van, hogy önkéntes, meg hogy kevés.

— Már mért volna Bíró Ur hiba az — kérdi a bíró a cikk írójá — hogy önkéntes, hiszen mindenki úgy tehet, ahogy akar: belép, vagy nem.

— Hát hiszen éppen ez a baj Jegyző Ur. Tessék csak visszaemlékezni, amikor a Jegyző Ur ingyen kínálta a faluban a befásított részt rőpaföldnek, nem jelentkezt senki. De mikor én kis idő múlva megszólítottam a föld körül lakó embereket, hogy negyedében kiadnám, ugye hogy mindjárt lett gazdája?

Vajjon mit néz olyan nagyon ez a csóppsg?

— No, az tényleg úgy volt. — Kell egy kis kényszerűség is, mert a mi népnél meg mindig parancsoláshoz szokott. Aztán meg, ha nem muszáj, nem gondol előre, sajónja még azt a pár fillért is, mert hiszen hátha meg sem érjük! Már én gondolkoztam is azon, hogyan kelene, csak még a Jegyző Ur segítsen ki egy kicsit a számlással. Azt mondja ez a munkáspénztári felhívás, hogy évi 6 pengő után öregségére 144 pengőt kap évente az elöregedett munkás, ha ezt a 6 pengőt rendszeresen fizette.

Hát, hogy lehetne azt elérni, hogy me 12, hanem 20 pengő lenne havonta a nyugdíj, mert hiszen úgy szoktunk számolni, hogy egy embernek egy mázsa buza az, ami a legkevésbé, amiből meg is élhet.

— Jól van Bíró Ur, én majd számolok, maga pedig csak felelgesen kérdéseimre. Mennyi az a legkevésbé munkanap, ami számításba vehető?

— Száz nap. — Átlagosan vehetünk egy napra 1 pengő napszámot? — Igen.

— Tehát 100 pengő kereset után, mint minimum után kell a számítás tennünk. Most már azt kellene megállapítanunk, hogy mennyi lenne az az összeg, amit ebből az egy pengőből le lehetne vonni a nyugdíjra.

— Hát kérem, abból az egy pengőből levonni, az bajos dolog, mert egy pengő az csak egy pengő.

— Hátha a felét a gazda fizetné, felét meg a munkás. Hogy számot is mondjunk, 10 fillér volna az, ami két részre oszolna meg. Ot fillér esne a munkásra, öt pedig a munkaadóra!

— Az megfelelő szerintem is.

Látja ezzel a 10 fillérral meg lehetne oldani a havi 15—20 pengős földmives-nyugdíjat.

Lenne minden munkásnak egy nyugdíjnyitvecskéje. E könyvecskébe munkabáallás előtt a munkaadó köteles volna beragasztani azt a 10 fillér értékű nyugdíjbeléget, amit a posta árulna a többi bélyeggel együtt és mindjárt le is bélyegzné a posta. Azért a napi 10 filléres bélyegért csak nem küldenék csekket. Az irkálgatás néha nehékes és főleg kényelmetlen is.

— Hátha már ilyen kitudően elmagyarazta és kitalálta a Jegyző Ur, volna meg valami mondanivalóm hozzá.

— Tessék Bíró Ur, csak ki vele, úgy látom nagy dolog.

— Eszembe jutott kérem alásan, hogy jó pennája van a mi jegyzőnknek. Ugyan tessék már ezt a nyugdíjbiztosítási ügyet is megtrni, hátha ez is meghaladná, mint más egyebet is, nem is egyszer.

— Jól van Bíró Ur, megpróbálom! — és ezzel végetért a párbeszéd.

Minden jó termést ígér!

A vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotáról május 16-án adta ki a földmivelésügyi miniszter legújabb jelentését, amely megállapítja, hogy az ősi és tavaszi repec az ország legnagyobb részében elvirágozott és elég jól kötött. A fagy és repecfénnyag kártétele miatt több helyen a vetések jelentékeny részét kiszántották; ezeken a helyeken gyengék a termésalkotások, másutt pedig jó köpeces termésre van kilátás.

Az ősi buza erős fejlődésben van és már szára hajts, sőt az Alföld egyes helyein már kalásznai kezd. Futrinka, drótféreg megjelenése miatt kisebb-nagyobb kárt jelentettek néhány vármegyéből. A minősítési becslés szerint egyes vármegyékben közepes, a többi vármegyében pedig jó termésre van kilátás. A tavaszi buza szép egyenletesen kelt, jól fejlődik és erősen bokrosodik.

Az ősi roza kalászt kihányta és kezd virágozni. Általában elég sűrű, magasságára és szép nagy kalászú. A minősítési becslés szerint az ősi roza jó, illetve jó közepes termést ígér. A tavaszi roza jól kelt, de fejlődésében visszamaradt.

Az ősi árpa jól bokrosodott, elég sűrű és már szépen kilászolt. A tavaszi árpa a kedvező időjárásban a legtöbb helyen jól keltek, szépen bokrosodtak és erőteljesen fejlődnek.

A zab szintén jól kelt, szépen bokrosodik és erőteljes fejlődésben van. A kapások közül a tengeri vetés az legtöbb helyen befejezték. A burgonya korai fajtáinak ültetése jól kelt és erőteljesen fejlődik. A cukor- és takarmányrépa jól és egyenletesen kelt és igen jól fejlődik. Helyenkint a

bolha és repecfénnyagok közre kisebb-nagyobb károkat, de a védekezés ellenük mindenhol megindult.

A kerti vetemények jól keltek és erőteljesen fejlődnek. A dohánypalánták kiültetése megkezdődött.

A gyümölcsfák közül a barack, dió és cseresznye a fagyolt helyenkint, különösen az északielték vármegyékben érzékenyebb károkat szenvedett. A legtöbb helyen azonban a gyümölcsfák jó termésre nyújtanak kilátást.

A mesterséges takarmányok közül a lóhere és lucerna szép magas, sűrű és üde zöld színű. Első kaszálásuk folyamatban van. A termés eredményesen jönak mondható. Az új vetések erőteljesen fejlődnek. A mesterséges takarmányok közül a zabosbükkeny jól kelt és erőteljesen fejlődik. A rozsos borsótt igen jó eredménnyel kaszálják. Az őszibükkeny és biborherre most virágzik. A csalamádé vetése pedig még folyamatban van. A rétek fűnövése a kedvező időjárásban erőteljes s a legtöbb helyen jó hozamot ígér. A legelők szintén jól sarjadzanak. A már legeltetés alatt álló területek elegendő táplálékot nyújtanak a kijáró jószágoknak.

A szőlők fakadására az idő kedvező volt s így általában 7—10 nappal hamarabb kezdődött meg. Kivétel az Alföld, ahol a kisebb talajmenti fagyok hátráltatták a fakadást.

Arany-éztüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia

ékszerész

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A levágott venyigékelt

sürgösek ki kell hordani a szőlőből, mert ezek buvóhelyei a szőlőmolyoknak, szőlőolcánoknak és egyéb kártékony rovaroknak. Ez áll úgy a régi, mint az újonnan levágott venyigéire. Miután a szőlővenyigét egész éven át tüzelőre kell fedeznünk, a ajánlatos a venyigerakást a hajnali és esti órákban, amidőn a molypillék rajzanak szőlőpermetezővel alaposan megpermetezni és pedig bármilyen erős nyersnikotinós oldattal, mert hisz a venyigének ezzel nem árthatnak.

Egy másik módja a molypirtásnak abban áll, hogy az öreg, elkéregesedett tökékről a könnyen leváló kéregt lekoparjuk. Ezzel az eljárással természetesen szőlőmoly-fészéket elpusztítunk. Felismerni könnyű, mert tisztá fehére, mint a pókháló.

A baromfiakat, a csirkéket vezetőgő kollekták és a pulykákat májusban be kell terelni a szőlőbe, mert ők a legjobb munkatársaink a rovarok, legjobbak az éregek elpusztításában. Így a kendermagbogár, rügyfurobogár, vincerlőbogár, a drótféreg, a levél alján meghuzódó káros rovarok leginkább a baromfiak zsákmányai lesznek. Ha az ügyes baromfi nem éri el a bogarat, felugrik utána, végső esetben pedig csőrrel megüti a tökéfejt s így szerzi meg a jó falatot.

A szőlőmolyról különösen az első nemzedéket kell irtani. A védekezést (permetezést arzenátartalmú bordólével) legelőször akkor kell megkezdni, mikor a legkorábbi fajták első fürtje láthatóvá válik. Ha valaki nem bizik abban, hogy ezt az időpontot helyesen tudja megállapítani, akkor kezdje meg a melyírtó permetezést a legelső peronoszpora elleni permetezéskor.

Ha a szőlőolcán nagyobb kárt okozott szőlőkben, akkor idejében csipkűjék le a hajtások hegyét (vitorláját), melyben a kis olcanehernők tanyáznak. Ügyeljünk természetesen arra, hogy a terméshozó részben kárt ne tegyünk. Ezt a kényes munkát akkor végezzük, mikor a hajtások már araszynak.

A szivarokat sodró szőlőszelvény szivarját május végétől kezdve szedik és ezt június közepéig folytatjuk, mert az összesodrott szivarokban vannak a peték.

A legelőt

gondozni kell, ha az akarjuk, hogy annak növényzete elegendő táplálékkal ellássa az oda kihajtott állatokat. Hogy a magyarországi legelők nagyobb részét — jójósan — „kopaltató”-nak gunyolják, annak a legelő tulajdonosai és a pásztorok az okai.

Legelőink nagy része el van gyomosodva. Olyan növények, bokrok foglalják el területük nagyobb részét, melyekhez a jószág nem nyúl. Az elgyomosodás természetesen évről-évre nagyobbok. Míg ugyanis a jó fűvet a legelő állat állandóan tépdesi s így fejlődésében késlelteti, addig a haszontalan gyomok és bokrok háborítatlanul fejlődnek s így évről-évre szemmel láthatólag nagyobb és nagyobb területet vesznek uralmukba a legelő területeiből. Aki például a Balaton mentén utazik és kitékint a vonat ablakából, jogosan kérdezi: tövises iglicéit termelnek itt? Vajjon milyen cébből?

A pásztorok éppen elég ideje volna arra, hogy a gyomirtást elvégezzék. Erősítsünk botja végére vasból egy fecskefarkot s tegyük kötelelégévé, hogy az élbe kerülő gyomokat, bokrokat ki. Az se emberfeletti kívánság, hogy időnkint vizgen magával egy kis baltát s vadgassa ki fokozatosan a tuskés, értéktelen bokrokat. Tudjuk, hogy makacs ellenesség a gyom, de ha a talajból fel-

törő hajtását következetesen elmetesz, akkor végül mégis csak a „talajba fullad.”

A legelő értékes növényzetének védelmét előzoza a „szakaszos” legeltetés is, mely a közszégi legelőkről mindenütt elő van írva, de sajnos — sehol se hajtják végre. E rendelkezés lényege az volna, hogy a gulya ne járja be nap-nap után a legelő egész területét, hanem csak egy kijelölt részét s ha ezt teljesen leelegette, akkor bocscátásék a másik felére. Az ilyen szakaszos legeltetéssel elérjük azt, hogy legelőnk egyik fele nyugabomban s a legfrissebb sarjak kifejlődhetnek, leveleket, szárazakat hajtának, mert nincsenek kiéve annak a veszélynek, hogy a legelő marha lecsipi őket, mielőtt még számottevő hajtással gazdagították volna a gyepet. De ennél is fontosabb hatása a szakaszos legeltetésnek az, hogy a legelő jószág a rendelkezésre bocsátott félében kénytelen lesz nemcsak a legzesebb, hanem a kevésbé józói növényeket is elfogyasztani. Nem áll elő tehát az a helyzet, hogy a kevésbé jó fűveket megveti, otthagya

Nagyobb és jobb minőségű termést biztosít a **Péti só** a bevált kiváló minőségű nitrogén műtrágya. Garantált 17% nitrogén és 50% mésztartalommal.

Gyártja: Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Bpest, V., Nádor-u. 21.

Ápró jótanácsok

Korai keltezésű csirkeink már előlrik májusban a 10—12 hetes „pesevénykor”-t, tehát párna adhatjuk azokat. Azokban közülük a legzesebb fejlettek, legjobb eredeti és legmegfelelőbb tolnizni kakasokat és jérekét tartunk meg, mert ezekből nevelődnek fel a legjobb tenyésztáltak. A tobit értékesítik, mert a korai tavaszi saláták megjelenésekor kapunk ezektől is legjobb árut. Ugyancsak értékesítők a nyár elején selejtezésre várt tyúkjakint és kakasunkat, mert akkor még azokból is jobb árakat kaphatunk. Kívülről pulykáinkat, kaszáljainkat és lúdjainkat is értékesítjük, mihielyt tojástermelésüket abbahagyják.

A legeltetésnek a sertésenyésztésben is nagy jelentősége van, egyrészt, mert a tartást olcsóbbá teszi, másrészt egészségi szempontból megbízhatatlanul előnyöket biztosít. A borbáros és angolok roslalacok a legelőn megjavulnak, a legelő fűvének és a naplítások hatására. A fiatal mangalica-malacokat és általában az angol sertéseket a nagy fehérleszkéslettel kiegészítve végeztük. Ugyancsak a legelőre-leelőre előszerű kihajtatni. A fiatal állatokkal esetleg a legelő mellett bőségesen abrakot is, mert minél fiatalabb a malac, annál kevesebb abrak felhasználásával tud bizonyos súlygyarapodást elérni.

A buzak rozsolására nagy gondot fordítsunk! Ezt a munkát gyermekek is elvégezhetik. Nem elegendő a buza közli simagazós rozsolásukat lecsapolni, mert a szőlőszőlőkkel kiegészítve végeztük. Ugyancsak a legelőre-leelőre előszerű kihajtatni. A fiatal állatokkal esetleg a legelő mellett bőségesen abrakot is, mert minél fiatalabb a malac, annál kevesebb abrak felhasználásával tud bizonyos súlygyarapodást elérni.

A tisztántuli buzabemutató

A Tisztántuli Mezőgazdasági Kamara nagyszabású buzaminőségi bemutatót rendezett a debreceni Aranybika-szálló dísztermében. A bemutató megnyitására, május 17-én, Lázár Andor igazságügyminiszter, a város képviselője érkezett Debrecenbe. Vagy László báró kamarai elnök üdvözlőbeszédet adott Lázár Andor igazságügyminiszter hangsúlyozta, hogy az egész ország sorsa összefügg a magyar buza sorsával. Az ország legfontosabb terménye volt és lesz a magyar buza és ezért minden törekvés, amely a buza minőségi emelésére irányul, nemzetelő törekvés is. A bemutató annyit kíván, hogy a látogató gondolkodjon rajta, miféle tanulságot rejt magában. Érezze meg minden magyar, hogy azok, akik így dolgoznak érte és azok érdekelnek a legzesebb szavú politikuskal.

A miniszter ezután megtekintette a szemlétező módon elhelyezett kiállítást, utána pedig közömben vett részt, amelyen Ruffly Varga Kálmán felsőházi tag közömbözött az igazságügyminiszter. Lázár Andor válaszában megemlékezett a buzabemutató nagy sikeréről és kifejtette, hogy az összefogott akarat, a tudás és a termelési produktúra azt az eredményt, amelyet a buzaminőségi bemutató adott.

A Tisztántuli Mezőgazdasági Kamara ugyancsak május 17-én délután tartotta tavaszi rendezés közgyűlését Vay László báró elnöklésével, aki megnyitá szövegdében a gazdasági helyzet javulásáról emlékezett meg. Vitéz Ceglédy Béla a kamara működéséről szóló jelentést ismertette, Kóds Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója pedig a burgonyatermesztéssel kapcsolatos megjegyzésekre adott megnyugtató választ.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Kötött ruhák tavaszra és nyárra

Ahol leány van a háznál, csaknem mindenütt találunk horgolt, kötött ruhát, bluzt, gyermekruhácskákat, melyek olcsóságuknál és könnyű kezelhetőségükénél fogva általában kedveltségnek örvendenek. Aki szereti ezeket a hálázal készítőket, csinos ruhadarabokat, tavasszal és nyáron sem kell lemondania róluk, mert vékonyabb fonalból és kötéssel készítve, azok most is igen divatosak.

Hozzávalóul mindössze puha, vékony gyapufonalat és két acélközlőt kell beszerezniük, egy bluzra körülbelül 25 deka gyaput számítva. Így készíthük, hogy előbb csomagolópapírról kiszabjuk az egyes részeket, az elejét, a hátát, az ujjakat, gallért és övet, munkát közben pedig időnként ráfektetjük a mintára az elkészített darabokat és aszerint fogasztunk vagy szaporítunk. A bluzt egyszerű harisnyakötéssel készíthük, úgy, hogy a jobbtesttel szembe kötések mutat. Mikor az oldala sima kötések mutat, akkor az egyes részeket megkötöttük, megostyázzuk rá azokat a megfelelő szabásmintára, balfelükkel felül és nedves ruhán keresztül meleg vasaljuk ki. Ezután a papírról lefejtve, varrjuk össze az elejét a hátával, majd illesztük bele az ujjakat s végül a gallérkat.

Nagyon divatos ezeket a könnyű kötött bluzokat himzéssel vagy gyöngyvel díszíteni. Ha díszíteni akarjuk a bluzt, akkor az elejét és hátát csak a vállnál varrjuk össze és a gyapufonállal azonos színrű gépselyemmel, az eleje közepén akedve öltük ki azt a vonalat, amelyre a díszítést vezetni akarjuk. Ezen a vonalon haladva, teszünk az-által bele selyem- vagy gyöngyhímzést. A gyöngyhímzés gépselyemmel állással dolgozunk, úgy, hogy minden egyes gyöngyszemnél ugyanoda a fonalunk visszaj, egy centiméter. Egyik sárgában szurva le a szemeket. Egyik sor a másiktól körülbelül másfél centiméter távolságban legyen. Minicentiméter távolságban legyen. Mikor mind a négy részt gyöngyözök, akkor köthetjük meg két sima és két fordított bordázással az ujjakat részét, amely a csuklóra szorakós részét, amely a csuklóra szorakós részét. A gallért 16 szemre számímul. A gallért 16 szemre számímul. A gallért 16 szemre számímul. A gallért 16 szemre számímul. Mikor körülbelül 40

s így azokat felmőni és terjedni engedni — a jó fűvek rovására, melyeket az egész legelőn nap-nap után lecsipked s így nem enged fejlődni, sőt — mondhatni — „belefőt a talajba.”

Egy fillérrel csökkentek a gajpajruk

A folyamatosan lévő londoni gajpajruk-auciók második hetében az irányzat némileg javult. Változatlanul szilárd az ausztráliai piac, úgy, hogy a mult heti árcsökkenés legnagyobb részét megtérült és az eladások ismét a régi árszinponalon mozognak. Hazánkban az átmeneti lahnyulás allig érette hatását és az összes minőségben végig élénk forgalom alakult ki. A gajpajruk-leszobitások május 14-én tartotta meg ármezgalapító ülést, melyen az általános piaci helyzetnek megfelelően az átvételi ábrapárt 1 pengő 9 fillérről 1 pengő 90 fillérré mérsékelte.

Élősvény ültetése. (Válasz Sz. B. Veszprém levelére.) Élősvénynek legzesebb és legmegfelelőbb a Gleditschia, amelyet még most sem késő elvetni. A magyaktat huszonegy óráig meleg vízben kell áztatni, mert akkor hamarabb csirának, azután a jól poranyított talajba 20 centiméter távolságban elvetjük, esetleg két sorban, hogy sürű legyen. Kikeletés után a növényt kapjuk és öntözünk, majd amikor már megnőtt, öntözgessük. Ha nagyon sürű sőt, vegyessük. Ak lehet három sorban is vetni, úgy, hogy a középső sorba vetett magyaktat a szélső sorok magyatlóságának középre helyezjük el. Hosszu tövisei a tolvajok ellen kitünő védelmet nyújtanak.

Ételreceptek

Zöldsegleves. Vajban vagy zsírban megolajtunk apróra vágott petrezselyemzöldet, beleolajunk egy marék zöldborsót, kevés kockára vágott sárgarépát, petrezselyemgyökereket, burgonyát, kalarabót és egy evőkanál rizselt pároljuk, kevés vízzel szaporítva. Kis idő multa piat lisztet szórunk rá, összekeverjük, feleresztjük vizet vagy csontlével és megfőzzük. Tálalás előtt 3 kanál tejlejt, kevéskúrt és kevés kenyérszalagot egy tálalás sárgájával elkevert dörny vajra öntjük.

Zöldpáosztá töltve. A káposzta legelőselevelt a kertben leszedjük, a nagyokat látogatjuk, a kisebbeket jól megmosva baskára vágjuk és sós vízben megfőzzük. A kiválogatott nagyobb leveleket megmosunk, leforrázzuk és mint a töltött káposztát, megfőzzük. Mikor a felaprózott káposzta megfőtt, a levét leszűrjük és a húst apróra vágva a káposzta tetejére tesszük. A levét tejfejjel elhabarjuk s azt is ráöntjük.

Tojásfalat. Három kemény tojást apróra vágadunk, elkeverjük egy nyers tojással, egy tejjel áztatott és kicsavart zsemlyével, piat sóval és reszelt hagymával, meg csipetnyi apróra vágott petrezselyemmel. Gombócokat formálunk belőle, zsemlyemorzsaiba hempergetjük és zsírban kisütjük.

H I R E K

Feledni...

Feledni, feledni,
Feledni kell Téged;
Illatozó orgonát
Nem tépek már néked.

Ujszülött lombokon
Zsendülő levelek,
Zengő, zsongó tavasz
Elsodort Tégedet.

Elsodort, elsodort,
Csalfa lett a szived,
Feledlek, feledlek,
Örökre én Téged.

GÁSPÁR LAJOS (Mélykút)

Fecske szállott...

Fecske szállott az eszre,
Nem vár rém senki este.
Nem is megyek előbb haza,
Csak hajnuban, virradatra.

Elszállott a fecske messze,
Hazamennék minden este,
Ha a rózsám forró csókja
Alkonyatkor hazavárna.

SZABÓ JENŐ (Vaspör)

Az est

Mily' csendben borult rám az este
a mozdulatlan, komor fák mögött;
s míg ajkaim ajkaidt kereste,
a kék ég bitorba öltözött.

Mint ég harmatja hullott a pázsitra
S szomjas földön bőven ontózott,
ugy hullott csókdó szomjas ajkamra
s szivembe szereltem költözött.

De mint a komor fáknak árnya
nő a holdvilágban hosszúra,
ugy nő keblemben a gyötrelmem,

hogy majd egy ósz éjszakába,
— mint lehallt falevél a sárba —
itt hagysz hűtlenül Te engem!

Sz. G.

Remény-látomás

Testvér! Látod ott túl a halmon,
hogyan szökkenik szárbá a vetés?
Hullámzik, hajlik a nagy esőlyádban,
mint csodálatos, szent életrekelés.

Zenő hulláma reménybe ringat;
altatózó vagyunk túl valóra várók?...
Tul a halmon aranyló fényben,
dől búzakévek sorfala látszik.

Sötét egünkön mintha pirkadna
a réglő vágott boldog hajnal;
Tudán enyhülnek a kemény gondok
és több kenyér lesz egy karajjal?...

Testvér! Érzed, hogy feszül az izom?
Kanják szorulnak a kaszanyájak,
pergőink nyomán dől majd az élet
és ránk mosolyog az Isten örömeiben.

RAKK ISTVÁN (Moha)

Makkai Sándor erdélyi püspök lemondott. Makkai Sándor erdélyi református püspök, a kiváló író, lemondott püspöki állásáról. Makkai Sándor, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, betegségese miatt határozta el magát erre a lépésre, amelyet annál is inkább fájlanak Erdélyben, mert a kiváló egyházi férfiú távozása ugyszóval pótolhatatlan hiányt támaszt az erdélyi lelkek gondozásában. Makkai Sándor helyére Vársárhelyi János püspökököttes kerül.

Filileres gyorsvonatok. A m. kir. Államvasutak igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetén az alábbi filileres vonatokat indítja május 24-én, vasárnap: 1. Budapestről Nagykanizsára. Ez a vonat a Balaton mentén nem áll meg. 2. Budapestről Siskolterjára. 3. Sátoraljayhely és Miskolcra Estergombá. Ennél a vonatonál a leszállás Budapesten nincs megengedve.

Ákarmélyik táncosnő megírjálható est a futballista-mozdulat

Fejedelmi vendégek Budapesten. Az örvendetesen fokozódó idegenforgalomban kimagasló fejedelmi látogatók is érkeztek hazánk fővárosába. Május 10-án a Kora délutáni bécsi gyorsvonattal Singh Bahadur, a kaportalú maharadsza, a Bihar, Omár herceg a feleségével, továbbá az uralkodó magánitkára és nyolcöttag személyzetet érkeztek Budapestre. A magyar vendégek a Margitszigeten szálltak meg, a Palatinus-szálloda 15 szobás fejedelmi lakosztályában. A maharadsza az utóbbi időben többször volt már nálunk s most három hetet szándékozik eltölteni. A fejedelem a francia Rivieráról utazott hozzánk. Ugyancsak Budapesten tartózkodnak I. Zoua albán király nővére, Runyie és Mizauon hercegnő is, akik a Dunapalota-szállóban laknak s a jövő hét végéig maradnak Budapesten. Názukban tudós társaság is látók huzánk fővárosában. Vezetőjük: Scienza C. utoma, a milkádi bécsi ügyvédje. Az előleki vendégek a Magyar Nippon Társaság tiszéves jubileumára érkeztek.

Uj lelkilapozót Nagyrábén. A nagyrábéi református hívek egyhanguan Sípós Károlyt hívták meg és választották meg a 81 évvel nyugalomba vonult F. Varga Lajos eszperes utódjául. A fiatal költőpapot munkája elismeréseképpen érte ez a szép kitüntetés, mert Nagyrábén előzőleg már F. Varga Lajos eszperes oldalán öt évig teljesített lelkesítő szolgálatot. Előzőleg Hollandiában volt kint tanulmányuton, ahol ő is ápolta a holland-magyar barátságot. Az egyhangú megválasztás öröme Hencsén érte Sípós Károlyt, ahol Veress Bálint h. eszperes mellett teljesített legutóbb szolgálatot.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara Estergombán tartja ezidei közgyűlést.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara május hó 23-án, hétfőn délelőtt 9 órai kezdettel, Estergombán a vármegyei gazdaságteremben tartja rendes közgyűlést. A közgyűlést megelőző vasárnap délután, május 24-én, hétfőn délelőtt 3 órai tanulmányi szemlért rendez a kamara, amelynek során megtekintik az európai hírt Árpádházi Királyok korabeli ásatásokat, az esztergomi Bazilikát, a világhírű hercegmiami kincstárát és a képtárát.

Egy magyar verseskönyvért becsuktak egy iskolát a románok. Az udvarhelymegyei Székelyeszentmihály község unitárius felekezeti iskolájánál a románok megvonatták a nyilatnossági jogot, mert az egy iskolalátogató a katedrán málló irászatl fiókját és abban egy magyarországi kiadású verseskönyvet talált.

Súlyos baleset a fehérvári ásatásoknál. A székelyfővárti múzeum építkezésénél súlyos baleset történt. Mohácsi Irénke, hat éves kislány meglehetősen keveset beutott utána az építkezés területére is s éppen ebben a pillanatban dobt le az egyik munkás egy ácskapot a tetőről. A szorzámmal hogy a kislány fejbe jutott és súlyos koponyasérüléses agysérülést okozott. A gyermekét életveszélyes állapotban vitték kórházba.

A pestkörnyéki gazdák erélyes kivánságai

A budapesti nagyvárosárcsarnok megnyitásával életbe lépett új piaci rendkiváltó ártott a pestkörnyéki gazdáknak, akik azóta nem tudják terményeiket a budapesti piacokon közvetlenül eljuttatni a fogyasztókhoz. Kiderült ezenkívül az is, hogy nemcsak maga a fogyasztói község, de a kereskedelm is szükségesnek véli, hogy ne csak a Csepelvizét mellett épült nagyvárosárcsarnok legyen a legfontosabb közlekedési csikkeknek: gyümölcsnek, fozélek és zöldségféléknek, baromfiaknak, stb. a beszerzési helye, hanem a fogyasztás zavartalan ellátása végett valóban nagy szükség van, hogy az összes fővárosi nyílt piacokat újból megnyissák a termelők kocsn, vagy háton behozott mezőgazdasági termékek, de különösen a gyorsabban romló idényeikkel részére.

Az Felsővezeték már ismételen szót emelt illetékes helyeken a termelői érdekekben, most pedig május hó 17-én Gödöllőn Pestvármegye 12 járásának termelői nagygyűlést tartottak, hogy állást foglaljanak a kérdésben. A nagygyűlésen több országgyűlési képviselő is megjelent a Duna-Tiszaokri Mezőgazdasági Kamara elnöke Szentjóbby Staub Elemér is, aki valamennyien hozzászóltak a kérdéshez.

Gaal Imre gazdálkó elnököt a népes gyűlésen, aki megnyitó beszédében is kifejtette, hogy a pestkörnyéki termelők osztatlan kivánsága: az összes fővárosi piacok megnyitása, az östernelői igazolványok régi rendszereinek újból való visszaállítása, a piaci helyépnéz leszállítása és a köveztetvőn megfelelő mérséklése. Elősnök a megnyitó beszédhez Vi-

téz Endre László, a gödöllői járás népszérv fozólgabirája szolt hozzá s mindenben helyeselve az elnök fejtegetéseit az értékesítő szövetkezteli hálózat kiépítését ajánlotta a termelők figyelmébe. A szövetkeztet egyenlőre teszik a kistermelőket a nagyban eladó birtokokkal és nagykereskedőkkel s megnyitnak részükre a külföldi piacokat is. Részletlenülnek mindazokban az előnyökben, amiket például a Hangya szövetkeztet eljuttató nagyvárosú értekesítési akciója a termelők számára nyújt.

Keller Béla, Móriáry Mihály, Csóor Lajos és Tobler János országgyűlési képviselők, továbbá Szentjóbby Staub Elemér kamarai elnök, P. Varga Vince, Trósk Lehel szolták a kérdéshez. Görök Stéchenyi Lajos azt ajánlotta, hogy a gazdák szótesszenek be minden Budapestre való szállítást, az így előálló közlekedési zavar majd engedékenységére bírja a főváros vezetőségét.

A nagygyűlésen azután az elnöki megnyitásban hangzottak elvekt szerint határozati javaslatot fogadott el, amit eljuttatnak a kormányhoz, törvényhozásához és a vezető gazdaságtudalmi szervezethekhez, kérve megfelelő sürgős intézkedést.

A nagygyűlést követő társaságában több felkötözött hangzott el. Elkecsen ünnepezték a többek közt vitéz Endre László fozólgabirát, aki válaszában azt ajánlotta a megjeleneteknek, hogy amennyiben most leszógeztet kérelmek rövidesen nem nyernek elintéztet, szervezedejenek a gazdák s legközelebb 10,000 főből álló küldöttség vonuljon Budapestre a kérellem kedvező elintézésének szorgalmazására.

Frigyes királyi herceg ezredtulajdonos

A kormányzó az elmúlt héten Magyaróvárot személyesen üdvözölte Frigyes királyi herceg tábornagyt közelgő nyolcvanadiki születésnapja alkalmából és átnyújtotta neki a M. kir. „Béla királyi” s. honvédegyalogezred tulajdonosi mellőtségének adományozására vonatkozó okiratot. A kormányzó ez alkalomra a köveztelő hadparancsot adta ki:

„Mélyen átérve annak a különösen érdeműs levetétségének a jelentőségét, amelyet Frigyes királyi herceg tábornagy ur őfnésége az országáboru alatt hazánk érdekében kifejtett, Magyarország hátkijának kifejezéséül a m. kir. „Béla királyi” s. honvédegyalogezredet Frigyes királyi herceg tábornagy ur őfnéségének magas tulajdonába ezennel átadom.”

A Könyvnapra jelenik meg Sípós Károly legújabb verseskötete. Címe: Sípós Károly. Ára 1 pengő, ami postaköltséggel is küldhető. Előjegyzés a megjelölés után portómentesen kapják a könyvet. A szerző állandó címe: Nagyrábé, amely címen a kötet előjegyzhető.

Hét hónapi börtönrre ítélték a püspökáldányi gazdák megkötözöttjét. A Püspökáldányi Takarékpénztárnál az elmúlt esztendőben nagyarányú sikkasztást fedeztek fel. A nyomozás megállapította, hogy Schwarz József könyvelő, aki 22 évig volt a takarékpénztár szolgálatában, tíz éven keresztül sikkasztott. A gazdák által benyújtott váltókat nagyobb összegre töltötte le és a különbözletet megtartotta magának. A debreceni törvényszék a könyvelőt, aki tíz esztendő alatt több, mint harmincezer pengő sikkasztott, hét-hónapi börtönrre ítélte.

A filléres gyors

— Hallom, öregem, hogy te vasárnap színtén elutaztál a filléres gyorsal. Na, érdemes volt?

— Ördögöt! A feleségem is rotem jutt és így az utazás egy fillért sem ért.

Hét évvel ezelőtli gyilkosság tettesét esztendőnkben. Néhány nappal ezelőt Berettyóújfalun hátráfában egyik árokban megéleket koponyát és esonkarabokat találtak az árkotás munkások. A esztendőszeg megállapította, hogy a koponya Bonny Mihály 62 éves jómódu berettyóújfalui gazdálkóé, aki 7 esztendővel ezelőt nyugatibani elhun. Ifjabb Bende József városi gazdálkóé és fia, ifjabb Bende József, akinek már régóta is gyanúsítottak a gyilkossággal, most beismerték, hogy ők tették el láb alól Bonny Józsefet, aki régi haragosa volt. A 70 éves idősebb Bende József zokogva mondotta el, hogy két éven keresztül állandóan kitértetett áldozatának véres árnyaká. Amnyira jól tettenek feltételezték, hogy a koponyát és lábzsáronként a gyilkosság után négy évet más helyen ásta el.

Jó hangzseren játszana a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos hírv hangszertelepné vásárolhat! Budapest, VI/15., Király-u. 58-60. Kérjén díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból válszathat.

Jó kifogás

— Kohn és Grün kártáznak. Kohnnak rettenetesen rosszul megy és rengezet veszti. Mikor aztán füzésére kerül a sor, Kohn feláll és mérgösen így szolt:

— Nem fizetek, osztanm...

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjünk azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetés május hó 31-én lejár, hogy a esztendő fizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjenek betölteni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DJAINK:

Negyedévre 1 P
Félévre 2 P
Égész évre 4 P

A VASÁRNAP Kiadóhivatala. Budapest, V. Báthory-utca 24.

Megbízható növényi és állati időjósok

A szabadban járó-kelő ember számtalan jelből következtethet úgy az állat-, mint a növényvilágban, a következő időjárásra. Így például a vadgesztenye levelei, melyek, ha jó időre van kiltatás, még ha az ég borús is, nyulványkaikat kinyújtják, mint egy kitért kéz. Ha ellenben eső közeleg, a levelek összehúzódnak és a nyulványok összehúzóznak. A *pimpinella* már az esőt napokkal előbb, ha az ég a legszebb azurkékekben ragyog is, megéri; a virágja összehúzózik és zárt, kefélyel várja az esőt. Itt, est 24 órával is a rossz idő bekövetkezése előtt. A *pilyang*, melynek bolyhos gölydóval tavasszal és nyáron tele vannak a mezők, csak addig tartja meg alakját, míg eszép, száraz idő várható, mielőtt azonban eső van keletkezőben, összehúzózik. Az összes herefélék összehajlítják hármas leveleit és száruk meggömbölyödik, ha eső van keletkezőben. Az időjósoként szereplő állatok közül első helyen állnak a pókok. Ezek közül főleg a keresztcs pók és a házi pók. A pókok ugyanis tartós esőséggel beállta előtt leshelyeikre vonulnak

viszsa, míg verőfényes, szép időben vigan sétálnak hálóikon. Ennek oka pedig onnan ered, hogy a pókháló szála a hajszálhoz hasonlóan viselkedik a nedvesség iránt, vagyis megfeszül, megernyed. Innen van az, hogy mikor a pókháló ilyen viszonyok közé jut, a pók nem szeret rajta futkosni, hanem a tapasztalatokon okulva, leshelyére visszavonul. Az állatvilágban más időjósai a békák, melyek tartósan szép időben sárgás színt öltenek, ha ellenben eső fenyeget, sötétbarna színt kapnak. Ha a bagoly az esőben huhog, úgy a rossz idő nem lesz tartós, a következő napra tehát már biztosan szép, napos időt várhatunk; míg ha *pvava* hallatja hangját, akkor bizonyos lehetünk benne, hogy esni fog. A néphit szerint a *szamár* ordítása is esőt jelent; azt meg már éppen mindenki tudja, hogy a *csigák* az eső elől elbujnak; a *fecskék* alacsonyban röpködnek, ha közeleg az eső, mert a kisebb rovarok, melyek táplálékukat képezik, ilyenkor a földön mászkálnak és nem röpködnek a levegőben, mint teszük azt a derült, szép időben.

(„Mezőgazdaság.”)

TANÁCSADÓ

Kérjük azokat az igen tisztelt olvasóinkat, akiknek sürgős válasza van szűkségük; mellőljék lelkülvöltség 30 filléres válaszfűzetet, hogy levélben adhatssuk meg az utbiztatást. Természetesen azok is kapnak választ, akik nem küldenek bélyeget, de ebben az esetben hosszabb ideig várniuk kell, amíg a lap hasábjain a válasz megjelenhet.

Kérdés: 1. Müködök-e Budapestben olyan kolonokonyvár, amely vidékre is ad ki gazdasági és szépirodalmi tárgyú könyveket? 2. Hol lehet kisebb-nagyobb mennyiségben szőja-dabot megrendelni? 3. Less-e tanulmányt a sarkanti 800 holdas öntözési kísérleti telepre a Falu-Gazdasági és Szépirodalmi Intézetnél? (N. B. P. Szakmunkásnő.) — **Felelet:** 1. Nem müködök. 2. Megrendelhető a következő budapesti cégeknel: Magyar Mezőgazdák Szövetsége, V. Alkotmány-u. 29; Mauthner Ödön mágtermelő és magkereskedelmi Rt., VIII. Rottenbiller-u. 33; Monori Magkereskedelmi, a Magyar Magtenyésztési Rt., VIII. Rákóczi-u. 7; Lázár Testvérek, IV. Váci-u. 84. 3. Nem lesz tovább közzétek, hogy a kért lapból mutatóványszámot küldötünk.

Kérdés: Hol a „Budapesti Közlöny” kiadóhivatala. Mikor jelenik meg a lap és mennyi az előfizetési díja? (K. J. Jászberény.) — **Felelet:** Kiadóhivatal címe: Budapest, I. Vár, Kapizstrán-tér 1. Megjelenik minden nap, évi előfizetési díja 38.40 pengő.

Kérdés: Mennyit kapható az űst. kősi bányapótlósz dobocsként az előidőtől váltással budapesti telepre? (K. S. J., M. Osnka.) — **Felelet:** 1 kg 2.20, 1/2 kg 1.70 és 1/4 kg 0.65 pengő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Író. H. G. Nagyhatony. Verséből közlünk. Olvasóink közérdeklő mondanivalójának mindig örömmel helyet adunk. — **S. K. Hencida.** A verseiből közlünk. A híreket közreadjuk. — **O. F. Sajnáljuk,** hogy nem kerestél fel bennünket. Minden olvasónk szívesen látott vendég szerkesztőségünkben. Ezt nem közöljük, van még a régebbiekből.

A kis akadémikusokó

A kis Mórícia az állatkertben a tevék ketrece előtt megfordult az apját: — Papa, kérem, hogy hívják azt a tevé, amelynek egy pupja van? — Egypupu tevé. — És hogy hívják azt, amelynek két pupja van. — Kétpupu tevé. — Na és egész biztos az, hogy amelynek két pupja van, az egy kétpupu tevé? — Hát persze, te szamár, más nem lehet! — Mirt nem? Az lehet például egy olyan egypupu tevé is, amely pupos.

A CELLA

KIS REGÉNY — ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ

(8) A fiatal orvos most csillagó szemekkel és gyors, fürgő mozdulatokkal, vékony, erős zsinoget szedett elő a zseéből. Hurkot formált belőle s a hurkot ráakasztotta a kulcs tollára, a zsinog többi részét pedig felcsavarta a vízszintesen tartott ceruzára, úgy, hogy a zsinog teljesen kifizült. Ekkor óvatosan forgatni kezdte az ajtóra feszülő ceruzát, míg csak a zár kattánása meg nem győzte az örmestert arról, bár ők kívül állnak, a kulcs belülről fordult rá a zárra. Ekkor legöngyölyölte a zsinoget a ceruzáról s egyik végénél fogva óvatosan kihúzta a kulcslyukon.

— Nos kérem, egy kis türelmi jäték az egész, amint látja, — magyarázta az orvos. — Természetesen nyitott ajtóval sokkal könnyebb dolgozni, kényelmesen ráhurokolhatja a zsinoget a kulcs tollára, helyreigazíthatja a kulcsot! S ha netalán nem sikerülne a kísérlet, ilyen erős ajtóréssel mellet az közebbiekot forgácsolással megforgathatja a kulcsot a zárbán, különösen, ha a spárgát ráakasztva, az ajtó alatt húzza át. Ebben az esetben ugyanis egy természetes emelőszerkezet képez a kulcs karikáján átvetett ceruza vagy forgács. S az alsó részen át még el is lehet tüntetni, mikor a kulcs karikája vízszintesen fordul, mert a fadarab kilecsik belőle és a rákötött zsinog segítségével vígan kihúzhatja. Nézz csak! Így meg ez a trükk, pontosan...

És Farrar doktor újra megcsinálta a kísérletet, most már úgy, hogy a ceruzát a spárgával megkötvő beakasztotta a kulcs karikájába, a spárgát átthúzta az ajtó alatt s erőteljesen meghúzta a spárgát. Kattant a zár, hallatszott, hogy a ceruza lecsik s ekkor szépen kihúzta a spárgát: a ceruza még rajta volt.

— Szentséges Isten, ez lehetetlen! — kiáltott fel az örmester. — Ilyent még soha életemben nem láttam. Nem értem, hogy...

— Annyt mindenesetre megérthet, hogy kívül állva, belülről is be lehet zártni ezt az ajtót! Természetesen a kulcs könnyen és simán fordul a zárbán, mert alaposan meg van olajozva. Nézz csak! Itt van egy újabb bevágódás a ceruzán. Pontosan olyan, mint amit az előbb mutattam rajta, a kísérlet előtt. Nos, mit szól ezekhez, örmester ur! Belevágom ezt is a jelentésbe?

XII. FEJEZET

A gyilkos piszkavas

Billings rendőrörmester gondosan megvizsgálta a ceruzát, aztán önkéntelenül bólintott. Még mindig nem ért magához a meglepetésöt, amit az orvos megállapításai kavartak fel egyszerű lelkében. Hitt is Farrar doktor feltevéseknek, meg nem is. Egyáltalában nem volt még száz százalékban meggyőződve az orvos igazáról.

— Jól van, jól, doktor ur, — kezdte rövid gondolkodás után, — én elhiszem, hogy mindez így van, ahogy mondja. A ceruzakísérlet valóban megdöbbentő!... De ez még nem elég ahhoz, hogy ezen az alapon valakit felakasszanak. Bizonyítéknak édeskevés. Mert ne felejtse el, hogy a fiatal Harley Hapgood hét óra előtt három percel érkezett még Londonból. Tezük fel, hogy akkor nyomban munkához látott, erőszakkal idehurcolta az apját, kényszerítette, hogy a fejét dugja be a gázot nyílásába és ott tartotta, míg az elvszűrtte az eszméletét. Akkor megette az előkészületeket, hogy minden nyomot eltüntessen, elbelsődött egy darabig azzal is, hogy belülről fordítsa rá a kulcsot a zárra, holott ő már kívül volt, akkor kirohant az utcára utánam, mindez négy-öt perc alatt!... Ugyan, doktor ur, hogy képzeli ezt?

Farrar doktor azonban nyomban kész volt a válaszal.

— Hohó! — kiáltotta — ilyesmit én nem kívánok bizonyítani, mert először is az öreg Hapgoodot nem kellett érvelni tartsani, míg a gázot megfűllad, mert az öreg nem gázmérlegen zsebében halt meg. Ó már eszméletlen állapotban került ide.

— Akkor keletkezett, mikor beütötte a fejét kábulatában a gázütő ajtajába.

— Gondolja ön. Ezen azonban azt mondom, hogy ez okozta, ni!

Ezzel az orvos diadalmasan felkapott a tizhely melől egy nehéz piszkavasat, amely egész fekete volt már a használatól.

— Ez volt a gyilkos eszköz, örmester ur! — kiáltotta ellentmondást nem tűrő hangon. — A kémiai vizsgálat majd kimutatja ezt pontosan.

A rendőrörmester nem felett. Meglepetésében nem jött hang a torkára. Farrar doktor rövid szünet után most már nyugodtabb hangon folytatta:

— Az én véleményem szerint Harley Hapgood delután hat óra tájban érkezett meg, esetleg valamivel előbb. A kocsiját kint hagyta egy vagy másfél mérföldnyira a városom kívül s a réteken át hazament, anélkül, hogy bárkivel is találkozott volna. A konyhaajtón át jött be, tudva azt, hogy a családnyugis kimenője van! Léven szombat delután. Bent a szobában az öreg karosszéket nyitott könyv hever. Az öreg ur ott olvashatót nyugodtan, mikor hátulról belopakodott a fiu s ezzel a piszkavasal hatalmas ütést mért a mitsam sejtő öreg ember nyakára! Ugy bizony! Mint ahogyan a nyulat utíjúk le, mielőtt elvágónk a nyakát...

(Folytatjuk)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

vadász teszi 5 T leljéksz sir K

(á=a)

(Beküldte Széplényi Ilonka Geneshátpusztáról.)

2. Rejtett nevek.

1. A kakas sarkantyú vizel.
2. A sítéményből semmi sem maradt.
3. Nem szabad kápszálnak lenni.
4. A bátor dáma megmentette a csecsemő életét.
5. Idáig lóvasuton utaztam.

(Ezeken a mondatokban egy-egy magyar város neve van elrejtve. (Beküldte ifj. Saita Mihály Gyulamezőről.)

3. Szórejtvény.

P növény

(é=a) (—z)

(Beküldte ifj. Nagy István Szentöröl.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 24-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül oklevéllel juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevének mindes munkánk között.

A 19-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Fenegyerek. 2. Szórejtvény: Erzsébet. 3. Szórejtvény: Madagaskár.

Megejtették: Tarcsay Irénke, Vezér Emil, Ozoróczy Ferenc, Kutyánszky Géza, Veress Péter, Nagy Imre, Czernmann Mihály, Kólló Gábor, Jójárt Géza, Vámos Mihály, Vén Erzsébet.

Jutalomkönyvet nyertek: Ozoróczy Ferenc (Mátaszéles) és Vámos Mihály (Rákospalota).

A 19-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Már folyik a békés munka Abesszíniában

